

СХВАЛЕНО
Педагогічна рада
протокол №1 від 26.08.2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
наказ №1 від 26.08.2025
керівник
Несвічівської Гімназії
Ю. Ю. Муха

Освітня програма початкової загальної освіти
НЕСВІЧІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ГОРОДИЩЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Загальні положення

Освітня програма початкової освіти розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», наказу МОН України «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Додаток 1 навчальний план для початкової школи з навчанням українською мовою 1 – 4 клас

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети предмети			
	2 клас	4 клас	Всього
Українська мова	175	175	350
Іноземна мова	105	105	210
Математика	105	140	245
Я досліджую світ*	280	245	525
Інформатика		35	35
Образотворче мистецтво	35	35	70
Музичне мистецтво	35	35	70
Фізична культура ***	105	105	210
Усього	840	875	1715
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	840	875	1715

Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	840	875	1715
---	-----	-----	------

1 – 4 клас
За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	2 клас	4 клас	Всього
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	3	3	6
Математика	3	4	7
Я досліджую світ*	8	7	15
Інформатика		1	1
Образотворче мистецтво	1	1	2
Музичне мистецтво	1	1	2
Фізична культура ***	3	3	6
Усього	21+3	22+3	43+6
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	22	23	45
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	24	25	49

У зв'язку з демографічною ситуацією в 1 класі для 4 учнів організоване індивідуальне навчання з розрахунку 5 годин на учня.

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н.р.

Віннічука Павла
учня 1 класу Несвічівської гімназії

Освітня програма I ступеня

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Додаток 1

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Образотворче мистецтво	0.25
Музичне мистецтво	0.25
Фізична культура ***	0.75
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н.р.

Перванчука Вадима
учня 1 класу Несвічівської гімназії

Освітня програма I ступеня

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Додаток 1

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Образотворче мистецтво	0.25
Музичне мистецтво	0.25
Фізична культура ***	0.75
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н.р.
Хасанова Тимура
учня 1 класу Несвічівської гімназії
Освітня програма I ступеня
Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Додаток 1
За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Образотворче мистецтво	0.25
Музичне мистецтво	0.25
Фізична культура ***	0.75
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н р.
Шемшей Яни
учня 1 класу Несвічівської гімназії
Освітня програма I ступеня
Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Додаток 1
За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Образотворче мистецтво	0.25
Музичне мистецтво	0.25
Фізична культура ***	0.75
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

У зв'язку з демографічною ситуацією в 3 класі для 3 учнів організоване індивідуальне навчання з розрахунку 5 годин на учня.

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н.р.

Малечка Матвія
учня 3 класу Несвічівської гімназії

Освітня програма I ступеня

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Додаток 1

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	предмети
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Інформатика	0.25
Образотворче мистецтво	0.25
Музичне мистецтво	0.25
Фізична культура ***	0.5
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н р.

Пахайчука Богдана
Учня 3 класу Несвічівської гімназії

Освітня програма І ступеня

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Додаток 1

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Інформатика	0.25
Мистецтво**	0.5
Фізична культура ***	0.5
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Індивідуальний
навчальний план початкової базової освіти
на 2025-2026 н р.
Піскового Тимофія
учня 3 класу Несвічівської гімназії

Освітня програма І ступеня
Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Додаток 1
За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети	
Українська мова	1.25
Іноземна мова	0.5
Математика	1
Я досліджую світ*	1
Інформатика	0.25
Мистецтво**	0.5
Фізична культура ***	0.5
Усього	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	5

Групи індивідуальників

1 та 3 клас

За програмою Р. Шияна

Навчальні предмети предмети	1 клас	3 клас	Всього
Українська мова	5	3.75	8.75
Іноземна мова	2	1.5	3.5
Математика	4	3	7
Я досліджую світ*	4	3	7
Інформатика		0.75	0.75
Образотворче мистецтво	1	0.75	1.75
Музичне мистецтво	1	0.75	1.75
Фізична культура ***	3	1.5	4.5
Усього	20	15	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	23	43
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	20	15	35

* Розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 для 2 класу.

** Викладаються окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

Перелік та зміст освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література;

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

У дужках подано скорочене позначення кожної галузі.

* Розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Типову

освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, зокрема:

Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та

літератури корінних народів та національних меншин)

(МОВІ) Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язберезувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

У дужках подано скорочене позначення кожної галузі.

Перелік освітніх галузей. Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі". Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-их класах 35хв, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Для розвитку морально-етичних рис учнів запроваджено курс «Християнська етика в українській культурі» в 1-4 класах.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній

ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;
моніторинг досягнення учнями результатів навчання (математичних, читацьких, мовних компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів початкової загальної освіти
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи

СХВАЛЕНО

Педагогічна рада

протокол №1^е від 26.08.2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

керівник

Несвічівської Гімназії

Ю. Ю. Муха

Освітня програма базової середньої освіти
НЕСВІЧІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ГОРОДИЩЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Освітня програма базової загальної освіти для 5 -8 класів НУШ складена на основі додатку 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (наказ МОН від 19.02.2021 № 235, в редакції наказу МОН від 09 серпня 2024 року № 1120), розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова українська школа».

Додаток 3

Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Предмети	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	14
	Українська література	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
	Іноземна мова	3.5	3.5	3.5	3	13.5
Математична	Математика	5.5	5			10.5
	Алгебра			2.5	3	5.5
	Геометрія			1.5	2	3.5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2			4
	Інтегрований курс «природничі науки»			2		2
	Біологія			2	2	4
	Географія		2	2	2	6
	Фізика			2	2	4
	Хімія			1	2	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	4
	Фінансова грамотність				1	1
	Етика	1	1			2
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	3			5
	Інтегрований курс історії та громадянської освіти :					
	Історія України			1.5	2	3.5
	Всесвітня історія			1	1	2
Інформатична	Інформатика	2	2	2	2	8
Технологічна	Технології	1	1.5	1	1	4.5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12

Разом (без фізичної культури + фізична культура)	31	34	35	36	136
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	7.5	9.5	6.5	6.5	23.5
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	91
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28+3	31+3	32+3	33+3	100

Освітня програма базової середньої освіти розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу МОН України «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018р. №405

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) наказу МОН України «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018р. №405

Таблиця 13

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9 клас
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Історія України	1.5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
	Мистецтво	1
Математика	Математика	
	Алгебра	2
	Геометрія	2
	Біологія	2
	Географія	1.5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		29+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Фінансова грамотність		
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
		33

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати,

		доводити правильність тверджень; уникнення неvnормованих iншомовних запозичень у спiлкуваннi на тематику окремого предмета; поповнювати свiй словниковий запас. Ставлення: розумiння важливостi чiтких та лаконiчних формулювань. Навчальнi ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спiлкування iноземними мовами	Умiння:здiйснювати спiлкування в межах сфер, тем i ситуацiй, визначених чинною навчальною програмою; розумiти на слух змiст автентичних текстiв; читати i розумiти автентичнi тексти рiзних жанрiв i видiв iз рiзним рiвнем розумiння змiсту; здiйснювати спiлкування у письмовiй формi вiдповiдно до поставлених завдань; використовувати у разi потреби невербальнi засоби спiлкування за умови дефiциту наявних мовних засобiв; ефективно взаємодiяти з iншими усно, письмово та за допомогою засобiв електронного спiлкування. Ставлення:критично оцiнювати iнформацiю та використовувати її для рiзних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвiд, набутий у вивченнi рiдної мови та iнших навчальних предметiв, розглядаючи його як засiб усвiдомленого оволодiння iноземною мовою; обирати й застосовувати доцiльнi комунiкативнi стратегiї вiдповiдно до рiзних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегiями для самостiйного вивчення iноземних мов. Навчальнi ресурси:пiдручники, словники, довiдкова лiтература, мультимедiйнi засоби, адаптованi iншомовнi тексти.
3	Математична компетентнiсть	Умiння: оперувати текстовою та числовою iнформацiєю; встановлювати вiдношення мiж реальними об'єктами навколишньої дiйсностi (природними, культурними, технiчними тощо); розв'язувати задачi, зокрема практичного змiсту; будувати i дослiджувати найпростiшi математичнi моделi реальних об'єктiв, процесiв i явищ, iнтерпретувати та оцiнювати результати; прогнозувати в контекстi навчальних та практичних

		задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у

		пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування

		і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в освітній програмі таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

		пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. <u>Можливі уроки на відкритому повітрі.</u>
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Здобувачі освіти (учні) які закінчили початкову ланку школи, можуть продовжувати здобувати базову середню освіту.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (математичних, читацьких, мовних компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Модельні програми НУШ 5-7 класи

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Модельна програма «Українська мова 5-6 класи», (автори Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П.)
2.	Модельна програма и «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.)
3.	Модельна програма «Зарубіжна література, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісасва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудницька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
4.	Модельна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» (автори Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.)
5.	Модельна програма «Математика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.).
6.	Модельна програма «Пізнаємо природу 5.6 класи» (автори Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.)
7.	Модельна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І. Д., Димій І. С., Шеремета Р. В.)
8.	Модельна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
9.	Модельна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є. Д., Бакка Т. В., Желіба О. В., Козіна Л. Є., Мелешенко Т. В., Щупак І. Я.)
10.	Модельна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти авторів Т. Воронцової, В. Пономаренка, І. Лаврентьєвої, О. Хомич

11.	Модельна програма «Інформатика» авт. Н. Морзе, О. Барна)
-----	--

Перелік навчальних програм
для учнів закладів базової загальної середньої освіти
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

8-9 класи

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови